

В. „Законност“

ще излиза два пъти въ седмицата:
ВЪ ЧЕТВЪРТЪКЪ И НЕДЪЛЯ.

ЦѢНАТА МУ Е:

За година	9 лева
„ 6 мѣсеци	5 „
„ 3 „	3 „
„ 1 „	1 „

За въ странство:
се прибавяят пощенските разноски.

ЕДИНЪ БРОЙ 10 ст.

ЗАКОННОСТЬ

ГЛАВЕНЪ И ОТГОВОРЕНЪ РЕДАКТОРЪ:

ИВАНЪ БѢЛИНОВЪ.

Настоящия брой на в. „Законност“ се распраща до всичкитѣ наши приятели и познайници по градоветѣ и селата съмлба да се распространѣ вѣстника между населението, като се запишатъ възможно по голѣмо число абонати. Сѫщото ще се направи и съ слѣдующитѣ два броя, послько което вѣстника ще се испраща само на онѣзи лица, които си прѣплатятъ абонамента. Ние не располагаме съ никакви фондове за поддръжание на вѣстника си и, уловани на поддръжката на добритѣ си приятели изъ княжество, ний сме твърдо рѣшени безъ пари никому вѣстникъ да не испращаме.

ИВАНЪ БѢЛИНОВЪ

Моли Г. Г. книжаритѣ, на които съ врѣме е испратилъ свои брошюри по „Офицерско-емигрантския вѣпрос“ за проданъ, и които още не сѫ се растѣмли съ него, да побѣрзатъ да сторятъ това въ едно най-скоро врѣме. Не распродаденитѣ до сега книжки могатъ да му се повърнатъ въ Руссе.

Тѣй като чистия приходъ отъ брошурата ще бѫде употребѣнъ за една благотворителна и симпатична работа, автора се надѣе, че г. Г. книжаритѣ не ще откажатъ да испълнятъ просбата му съ пълна готовностъ.

Д-ръ П. Златовъ обявява, че адвокатското му писалище е въ собственния му домъ срѣщу военния клубъ, край Дунава.

2-3.

Обрѣщаме вниманието на почитаемата публика изобщо, както и специално на г. Г. русенскитѣ търговци, банкери и фабриканти, а тѣй сѫщо и на административнитѣ и сѫдебни учреждения въ града, сърху ефектната на нашитѣ такси за обявления. Низката цѣна, които сме назначили за помѣщение на подобенъ родъ публикации, както на първата, тѣй и на послѣдната страница на вѣстника си, ни даватъ право да мислимъ, че лицата и учрежденията, къмъ които се обрѣщаме съ настоящето си, ще ни почетатъ съ своето внимание.

Живко Икономовъ

Зѣбенъ Лѣкаръ

Свѣршилъ въ Московский Университетъ

Приема болни всѣки денъ

адресъ: Улица Княжеска (срѣщо Михаилъ Х. Костовъ)

2-3.

Руссе, 27 Октомврий 1896 год.

Отъ какъ биде растурено VIII-то Обикновенно Народно Събрание, правителствения печать не пропушта ни единъ случай да доказва съ едно комично запѣтване, облѣчено въ вѣнкашността на единъ колкото надутъ, толкова и неприличенъ апломбъ, че съ този „великъ“ актъ, г. Стоиловъ извѣршилъ още едно „епохално събитие“, и че само неразбраната и „подла“ опозиция не щѣла, или не можала да разбере всичкото „величие“ и всичката „епохалност“ на този знаменитъ държавенъ актъ.

При всичко, че и ние имаме злочестината да принадлѣжимъ къмъ неразбраната опозиция, но, на-

ли сме се заели съ публицистика, ще се помѣчимъ и ние да опровергнемъ лѣжливѣтъ и натѣгнати до нелѣпостъ доводи на г. Стоиловъ храненици, та дано поне докажемъ, *зашо именно не можемъ да разберемъ могизитъ на растурянието.*

Читателитѣ знаять отъ миналѣтъ два броя на вѣстника ни, че единственното основание, на което правителственния печатъ гради своитѣ доводи въ полза на растурянието, е слѣдното:

Тѣй като събитията отъ 2 Февруарий — казавъ официознитѣ вѣстници — увѣнчаха съ блѣскавъ успѣхъ нашитѣ старания да се легализира положеніето на княжеството въ международно отношение, и отъ тогава насамъ на общественната повърхностъ вѣзничаха нови задачи отъ голѣма политическа и економическа важностъ, то VIII-то Обикновенно народно събрание стана негѣдно и неотговоряще вече на своето първоначално назначение, и, като такова, трѣбваше да се распустне. Правителството — увѣрява в. „Миръ“ — почувствува потреба да направи новъ апель къмъ народа, да консултира още веднажъ българските граждани, върху посоката, която тѣ искаятъ да дадятъ на своитѣ държавни работи, слѣдъ признаванието на Князъ, и, увѣreno че то се радва на безусловното имъ довѣрие, не се стѣни да распустне сѫществуващи камара, маѣшъ че мнозинството въ нея бѣше безспорно(?) негово.

Ние си позволяваме да мислимъ, че нашиятѣ официозни събрания сѫ много далечъ отъ истината, като проповѣзватъ горнитѣ логически и политически нелѣпости, и ще се постараємъ да докажемъ зашо.

Ирѣди всичко, нека забѣлѣжимъ че растуреното народно събрание бѣ избрано въ 1894 година — далечъ не да легализира международното положение на княжеството, която работа не е и не може да бѫде отъ компетенцията на народното прѣставителство на която и да е държава, — а да искорени Стамболовщината, да освѣти съ своята върховна санкция прогласенитѣ на 18-и Май начала на „Свобода“ и „Законностъ“, да облаги на населението отъ неизносимитѣ данъци на падналия режимъ, да балансира държавния бюджетъ въ излънено сѫтвѣтствие съ податнитѣ сили на народа, да прѣдае на сѫдъ кабинета на Стамболова, и изобщо да иногурира една нова, прѣсна и ползовторна законодателна дѣятелностъ, която напълно да хармонира съ духа на конституцията, и не само да уничожи отъ дѣло „прѣлѣститѣ“ на прѣходнитѣ стамболовски врѣмена, но да направи и самото повръщане на режима „на вѫтрѣшното уѣждение“ невъзможно. Ето тѣзи бѣха хубавите задачи на VIII-то обикновено народно събрание, които българския народъ посочи на бѫдящитѣ си прѣставители въ своитѣ 30000 телеграмми до Князъ и други 20000 до г. Стоилова. Земете който щете вѣстникъ отъ 1894 година, прочетете което щете рѣчъ на правителственитѣ или опозициони оратори прѣзъ първата сесия на растуряната камара и вие ще се уѣдите въ правотата на нашитѣ думи. Тѣзи начала, тѣзи идеи бѣха тогава у всѣкиго на устата; тѣхъ съдѣржа и първото слѣдъ 18 Май 1894 год. тронно слово на Князъ.

И ако правителствения печатъ би поддръжалъ тезата, че всичкитѣ горни задачи сѫ вече постигнати, та поради туй нѣма зашо и да се продължава мандата на народнитѣ прѣставители, които тѣй магически извѣршиха толкова велики работи въ толкова кратко врѣме, — той все пакъ би билъ далечъ отъ истината, но разсѫдженіята му биха имали поне една каква-годѣ логическа стойностъ, и човѣкъ би могълъ да оспорява поне фактическата имъ неточностъ и тенденциозна изопаченостъ.

Но не — правителството казва, че то растуряла камарата, зашо положението се било легализирано! . . Е, добрѣ, както щете, но ние не се сра-

Спомоществованията почнуватъ отъ началото на всѣки мѣсецъ

Писма, ръкописи и пари се испращатъ до Редакцията въ Руссе.

За частни обявления се плаща:
По 2 ст. на дума на първата страница и по 1 ст. — на четвъртата.

ЕДИНЪ БРОЙ 10 ст.

ЗАКОНИОСТЬ

ами отложи това за 4 дена преди 15 Октомври, когато то бъше вече длъжно да свика парламенто събрание, съгласно изричните заповеди на конституцията. Кой отъ официозитъ, кога и по какъвът случай бъ казалъ до 10 Октомври, че ВПИ-то обнародно събрание не е вече истинското изражение на народната воля? Напротивъ, всички търдъха и увърояха същта въ противното, до като една пръв красна сутрън изненада публиката съ указа за растурянието, вместо очаквания указъ за свикването на камарата. Едно отъ двъйтъ или правителството искренно е вървало, че съ легализирането на положението, камарата е вече пръстаала да изразава народната воля и като такава тръбаше да се распластне още пръз Февруарий, — или то е било увърено въ противното, т. е. че камарата продължава истински да изразава народната воля и въ такъв случай нъмаше защо да я распушта. Нека читателя самъ съди, кое отъ горните дветъ положения е по-върното, и нека самъ той реши какво име заслужватъ хората, които поддържатъ правителственото обяснение на растурянието, при всичката му очевидна нелъпност.

Но да допустнемъ, най-послѣ, че г. Стоиловъ поне въ едно нѣщо е искрененъ, т. е. че той дѣйствително се въодушевява отъ желанието да чуе народната воля. Тогава, тръбаше ли той, въстниците му, па, по негово, види се, внушение, и държавния глава, да бравиратъ опозицията, въ лицето на четворицата нейни водители, и да откажатъ да гарантиратъ свободата на изборите, като се съгласятъ да се назначи едно неутрално министерство? Разбира се, не! Защото, или г. Стоиловъ е увъренъ, че *народа е съ него*, и тогава нъмаше защо да се бои отъ едно неутрално министерство, или пъкъ, което е по-върното, той знае че *народа е противъ него*, и въ такъвът случай, той си криви душата, като говори, че иска да чуе още единъ пътъ свободното изражение на народната воля.

Не, ние сме увърени, че г. Стоиловъ нѣма да даде свободни избори. Нашата надежда не е въ него, нито въ полицията му, а въ здравия разумъ на българския народъ, който, надѣемъ се, ще знае *какъ да си наложи* волята и *противъ* кекавите домогвания на една деморализирана властъ, способна само полицейски избори да прави. . . .

Малъкъ Фелъетонъ
„Ще ги стъпчимъ“!

Тъзи сѫ биле думитъ на единъ старъ, закорънясалъ, тъбясалъ и мухлясалъ консерваторъ, врагъ на Конституцията.

ПОДЛИСТИКЪ

За влиянието на училището върху здравието на учениците.*

Отъ Г. К.

И дѣйствително не на празно старецъ Tissot е нарекъл бездѣйствието гробъ на здравието, а сѫщо знаменития Берлински старецъ на предложените му недавна въпросъ, не отдава ли той на нѣкоя особенна привичка благоприятното влияние на своето здравѣ? е отговорилъ: *умърленостъ въ всички жизнени направления, движението въ всяко сръдже на въздуха всъкъ денъ*

По физиологическите особенности на дѣтския организъмъ движението има за последния двояко значение, като стимулъ поддържащъ енергията на онни процеси на питанието, които му сѫ необходими, не само за предохранение на живота, но и за по-растраннието на тѣлото; дѣтския организъмъ инстинктивно прѣстъдва вътрѣшната потребностъ, — движението, а слѣдователно, прѣхода отъ безограниченъ подвижностъ на дѣтския организъмъ къмъ продължителна неподвижностъ на училищния столъ, неможе де не сѫ отрази върху неговото питание. И ако прибавимъ при това развалиния въздухъ на класната стая, което е неиз-

При единъ свой разговоръ съ единъ, по предстоящите избори, този консерваторъ, посинѣлъ, съ конвулсии и стиснатъ юмрукъ, извикалъ: „ще ги стъпчимъ“.

Кого ще стъпчятъ и кои ще тъпчатъ? Тоя Г-нъ е говорилъ, въ името на своите партизани, консерваторите, отъ името на цѣлата тъзи свѣщогасителска, свобододушителска партия, — консерваторската, девиза на която е да консервирва, да запазва и защищава старото, гнилото, осъденото отъ времето, уилютото и вредителното за всичко младо, пълно съ животъ, енергия и прогресъ. Кого ще стъпчятъ? Разумѣва се всички онзи, които не сѫ съгласни съ тѣхъ т. е. всичко нова подрастващо младо и духовито поколение, което иска *свобода разумна* да дишатъ, да живѣтъ, да са развива, да напрѣдватъ, — всичко, което иска да изучава, да наблюдава и да внимава, да контролира и да пита *защо?* па тогазъ да върва въ думитъ на мърдатъ — управници.

Тъзи свѣтлина, сегашна и грядуща, тъзи зари на бѫдѫщето, тъзи борци за разума и справедливостта ще бѫдѫтъ стъпкани, спорѣдъ думитъ на дъртия консерваторъ.

Нека върваме въ думитъ му, които, вижда се, сѫ плодъ на едно колегиално рѣшене, на единъ отдавнашъ пъкленъ кроежъ, обмисленъ, обсужденъ и начертанъ отъ патроните му — министрите, во главѣ съ г-на Стоилова & С-и, *) а турентъ въ дѣйствие: *за опитъ* при Стамболова режимъ (сподвижници на който бѣхъ Стоиловъ, Начовичъ и Грековъ, — три свѣтила, три стълба на консерваторската партия), *за введене* — при изборите въ Бѣла-Слатина, *за начало* — при общиските избори, отъ които се увѣрихъ мърдатъ, че съ *тикане*, съ *същогасение*, съ роти жандарми, градски толумбаджий, улични метачи, помилвани убийци — арестанти и проч. *изметъ на бѫлгарското гражданство*, ще могътъ да стъпятъ либералитъ, тъзи скарани брадати дѣца, тъзи непоправими отъ тѣглилата, тѣхни и народни, инатски сърдца, тъзи разорители на яката и *неподобима* нѣкога либерална партия, — тъй нарѣченъ либерални шефове.

Хората са канжътъ да сриватъ въ прахъ свободата въ цѣла Бѫлгария, да стъпятъ въ предстоящите избори *въ всяко свободомисляще творение*, а нашите „шефове“ въ София юще са гледатъ на криво, юще ръмджатъ единъ срѣдъ други, юще се боржатъ за *изрѣнството!* Печалности, несъвмѣстими нито съ патилата и годините на тъзи шефове, нито съ момента — *сега именно*, прѣдъ надвечерието на изборите! Мирувѣтъ си тъзи Г-да въ София.

*) Спорѣдъ в. „Б. Търгов. Вѣстникъ“ Негово Царско В. щѣше да идва на 14 Окт. отъ Рилек. Мънастъръ въ София, но се върна на 8 Окт., а постановлението на Минист. Съв. за разтурванието на камарата е отъ 10 Окт.

бѣжно послѣдствие въ тоя случай, поради стоещето на нѣколко лица въ ограничено пространство, недостатъчното освѣщение на класната стая, умственото напрягане подиръ нѣколко часа, необходимостъ отъ нова постоянно самообладане — несвойствено на дѣтската природа — то може вече *à priori* да сѫ съди, за особенното влияние, което оказва школата на постъпващия въ нея ученикъ.

Всички авторитети които сѫ се занимавали съ школнитѣ въпроси, казва проф. Baginsky, констатирали сѫ факта, че дѣтцата подиръ не голѣмъ промежутокъ на врѣме отъ постъпванието имъ въ училището, губатъ здравия цвѣтъ на лицето, мускулатурата имъ става по виала, а заедно съ това сѫ появява умаление на живостъта въ движението, умаление на бодростъта и весълия имъ духъ.

Дѣцата ставатъ по тихи, по ежерѣдочни, по-скоро се уморяватъ и вслѣдствие всичко това, ставатъ по неподвижни. „И тъзи блѣдни, съ изгубенъ апетитъ дѣтца“, забѣлѣва извѣстниятъ Проф. Uffelmann, спорѣдъ наблюденията му че дѣтцата скоро сѫ поправятъ въ врѣме на ваканциите, и подиръ почванието на старите си училищни занятия отново прѣобрѣтаватъ напрѣжната си блѣдностъ. Тъзи наблюдения потвърждаватъ тия теоритически виводи които упомѣнахме погорѣ.

Но пита се казва Проф. Тольски, къмъ какви по нататашни заключения се привеждатъ тия наблюдения? По тоя въпросъ продължава сѫщия, изказвали сѫ се различни мнѣния — културата казва сѫ е немислимъ безъ извѣстни жертви отъ тѣлото. Но това положение въ принципа е невѣрно, понеже

Малко ли борба бѣ? Скочихъ, отдохъ при Н. Ц. Височество, поприказвахъ си академически, каза имъ са, обѣщахъ имъ се *свободни избори* (?) и се успокоихъ! Тѣжко ни! Мърдатъ министри, при всички правителствени сили въ рѣжата имъ: *извойската*, която по тѣхному е готова да убива като куче бѫлгарски гражданинъ по улиците, по заповѣдъта на единъ окр. управител или окол. началникъ; и *жандармитъ* — тъзи заприличали у насъ на гладни вълци жандарми, които сѫ готови да разкъсватъ и рожбятъ си; и *прокуроритъ* и *съдии*, готови за службата си да осажддатъ дори и самите си братия и стари майки; и *околийските и окрѣжни лѣкарни*, отъ които нѣкои сѫ готови да прѣдадятъ на пост. комисии, толумбажи и метачи и пр. и пр., — при всичките тъзи организирани юще отъ Стамболова, а схванати сега отъ *наследника му* сили, явни и тайни, подземни и надземни, г-да министрите *пакъ излизатъ по агитация* (вм. да кажа — по обиколка; извинение) да схвантятъ добре „избирателното движение“! . . .

И за това отъ сега сѫ сигурни за сподуката си, *благодарение на шабличната сила*, на която са длѣжи режима на Стамболова, длѣжи са и сегашния режимъ. И за това съ увѣренность дъртия консерваторъ резе; „*ще ги стѫчачимъ*“. И си удря юмрукъ на масата.

Има ли у насъ, *гражданитъ*, либералитъ, единъ смѣлъ и безстрашивъ борецъ, да каже на консерваторите: *ни ще ви смажемъ?* На — да ли. Защото народъ, този уморенъ отъ бѣби и потресения народъ, тъзи осмукана вѣче *raig*, натоварена съ тѣжки данъци, този народъ нѣма на страната си нищо друго, освѣнъ законите на държавата, правата си гражданска, освѣтени отъ конституцията. Той нѣма нито пушки, нито топове, нито сабли, да противопостави груба сила срѣдъ друга груба сила, която поддържа съ потъ и мѣка, и която по *висигъ заповѣдъ*, прокарана по джлобите на вѣтрѣшната наша политика, дохоща да нанизва *на щика и саблята* нашите гражданска права, да *и пронизва съ крушума* и да ги закопава. Този народъ, вѣренъ и покоренъ на своите отечествени закони, не носи на изборите нито тояга или бастонъ, а факти съ хиляди има, че правителството организира цѣли шайки въоръжени, отъ хора платени, хора нехранимайковци и улични метачи, цигани, сакаджии и др., които се явяватъ на избора съ скрити ками, изострени гвоздеи, револвери и сопи, и подъ закрилата на стоящата тамъ войска и жандарми, да *иззятъ*

противорѣчи на физиологическия законъ за движението на частите на тѣлото; но независимо отъ това, ако и да сѫ допустне, че за прѣобрѣтаванието на знания се изискватъ извѣстни жертви отъ тѣлото, то въ всѣки случай не може сѫ игнорира основанието на правилото да доведемъ тия жертви до възможния *тѣлпимътъ*.

Други пъкъ казватъ че училището не е нѣкое хигиеническо завѣданіе, то има за задача да сѫ съобщи на ученика извѣстна сумма на знания, но не да се грижи за здравието на учениците, което е изразимо въ изрѣчението, че „*здравия духъ може да обитава само въ здраво тѣло*“, при всичко че сѫ знае, че има натури, които и въ слабо тѣло могатъ да пазятъ величие на духа. — Заслужва особено внимание казва Проф. Тольски, че постъдното наблюдѣніе е лѣжало, въ основата на това гармоническо развитие на тѣлото и духа, къмъ което се е сг҃рѣмila класическа Гърция, и именно това рѣководи и понастоящемъ младото поколение на Англия и Шотландия. Между духовното и физическото развитие не трѣба да има антигонизъмъ, казва Mr Gotterill, неможе да биде признато правилно това образование, въ което нѣма равномѣрно и едноврѣменно развитие на духа и тѣлото. Това начало строго се съблудава въ училищата на Англия и Шотландия. Не безинтересно ще бѫде, ако направимъ едно описание за прѣминаванието на врѣмето прѣзъ учебния денъ въ Английската или Шотландската школа.

Въ 6 1/2 часа, казва Baydt, се звѣни; всѣ ученици съ прѣбрѣване прави хладна ванна, или пъкъ се изжива въ общата къщалня. Подиръ се

* Извлечения отъ речта на Проф. Н. Тольски четеана въ тържественото събрание въ Московски Импер. Университетъ презъ 1891 год.

уже тишината, открадвайтъ не, но грабътъ сънасилия избора, отъ ръците на солидните граждани, узурпирвайтъ имъ правата и не ги допускатъ да приближатъ даже да мъстото на избора, който се прогласява отъ партизаните на правителството за *ръководене, тихъ и мирене!* . . . И пишатъ тогава правителствените вѣстници, че *народната воля* е за правителството, че то са рада на народното довѣрие и пр.

Така сж вършили, така пакъ ще вършатъ на 17 ид. Ноемврий. Така е било, така и ще биде. Тазова е *висшето желание* у настъ, за да може да се убиятъ два зайца съ едно гръмване: и *народа да се излъже*, и *Россия да се измами изново пакъ*, че истинска русофилска партия нѣма въ България, че дѣдо Цанковъ е самъ партия и пр.

Висшето желание не допушта да се назначи друго Министерство да ръководи изборите съ пълно безпристрастие, съ пълна *законност и свобода*, както направи дѣдо Цанковъ изборите въ 1883 г. Защо? Защо дадена пълна свобода за изборите и гарантирана, ние вървамъ, и всѣки вървамъ, че нѣма да стъпне въ Нар. Събрание нико единъ *консерватор*, а ще се попълнятъ всичките места до едно въ Н. Събрание все отъ *либерали*, върни на отечеството си и на разумната свобода. За това *висшето желание, моралното влияние и величествената* не щатъ, не даватъ и нѣма да допуснатъ *свободни избори, а ще и стъпятъ!*

Внемли небо, и ти, земли!

ВЪНКАШНА ХРОНИКА.

Въ миналия брой ние загатнахме и що за послѣдниятъ интриги на жегъзия канцлеръ по вънкашната политика на Германската империя. Прѣдъ видъ и на важността въпроса, обаче, давамъ място и на долното по-подробно изложение на сѫщата работа, върху която обръщамъ вниманието на читателите.

Въсторгътъ, съ който цѣла Франция посрещна руската Императорска Двойка, при стъживанието ѝ въ Франция, за да отдае визитъ на Французската Република, възмутъ до по-мрачение бившия жегъзия канцлеръ на Германската Империя, князъ Бисмаркъ, победителъ на Франция, творецъ на германското обединение.

Като искусънъ интригантъ и вѣцъ ковачъ на политическите козини, този мастилъ старецъ не можа да скрие злобата, която терзае душата му, за спокутата на Франция да сключи единъ твърдъ щастливъ за нея съюзъ съ Русия, отъ благотворителните дѣйствия на който той прѣвижда въ не далеко бѫдъще распадането на обединената Герmania, която той създаде за вѣчно плашило на европейския миръ, и превъръщането на Русия въ такова незначението господарство каквото тя бѣше прѣдъи побѣдата при Садово.

За да произведе нужното охлаждение между Фран-

ция и Русия, пущната отъ Фридрихъ, напослѣдъкъ се е заловилъ да прави откриване на нѣкакви-си дипломатически тайни, касающи се за Русия и Герmania,

Въ свойтъ вѣстникъ, *Hamburger Nachrichten* той раскрива, че прѣзъ туй време, когато между Русия и Франция сж се водили преговори за сближаване на тѣзи две държави, прѣзъ туй сѫщо време между Герmania и Русия е бѣль сключенъ таенъ съюзъ, който е ималъ за целъ да държи и двѣти тѣзи държави въ неутралностъ, ако едната отъ тѣхъ обяви война на трета държава, била тя членъ на тройствения съюзъ, или вънъ отъ него. Съ други думи казано: ако Русия обяви война на Австро-Италия, то Герmania да стои неутрална, а ако Герmania отвори война на Франция, то Русия да биде неутрална.

Съ откриването на тѣзи тайни, князъ Бисмаркъ на вѣрно е искалъ да нанесе смъртоносенъ ударъ на Руско-Френския съюзъ, плашилото на пангернанизътъ, и да расклати довѣрието на французския народъ спрѣмъ Русия, които той изобличава въ нелоядни политически дѣйствия. Неговиятъ ударъ, обаче, произведе по голѣмо сътресение върху зданието на тройствения съюзъ, коего расклати до основание тий, като отъ раскриванията, които князъ Бисмаркъ прави чрѣзъ своя органъ, излиза, че неговото отечество въ този случаи е играло тий ежъдвоенчина роля, като отъ една страна е сключвало съюзъ съ Австро-Италия за взаимно помагане, въ случаи на война съ коя и да е друга държава, а отъ друга страна е сключило и таенъ договоръ съ Русия да не ѝ прѣпятствува, ако послѣдната обяви война на Австро-Италия.

Органътъ на тройствения съюзъ въ Австро-Италия отъ най-напредъ погледнахъ равнодушно на туй открытие и даже се помъжиха да успокоятъ духовете съ това, че ужъ за сключването на този таенъ договоръ между Русия и Герmania, било извѣстено още тогава на императора Францъ Иосифъ, и че даже при сключването на таенъ договоръ между Русия и Герmania, на послѣдната нищо не е прѣчало да биде лоялна къмъ Австро-Италия. Но нико вѣстникарскиятъ увѣряванъ, че испратеното тѣзи дни своеръчно писано отъ Вилхелмъ до Францъ Иосифъ, въ което първиятъ свидѣтельства на послѣдния отново *своята искреностъ* не сж биле въ състояние да успокоятъ въстревожените духове въ държавите на двамата съюзници на Герmania. Недовѣрението спрѣмъ Герmania още по-вече се е усилило слѣдъ, обявленето на правителството на императора Вилхелмъ, прѣзъ своятъ органъ „Reichsanseiger“, че то не е наклонено да отговаря на направените отъ страна на князъ Бисмаркъ открытия, нито пакъ е намѣreno да заведе противъ него нѣкакво прѣстъдование, тий като то не иска да разгласява този въпросъ който съставлява *държавна тайна*. Съ това обявление пруското правителство дава да ся разбере, че между него и Русия е имало подобенъ таенъ договоръ, което обстоятелство поколеба даже и най-рѣждивите привърженци на тройствения съюзъ и ги направи да се замислятъ угрожено за положението на този съюзъ.

Сега съюзниците на Герmania ни пакъ малко не сж съмѣтватъ за играта отъ нея, спрѣмъ тѣхъ, двулична роля; тѣ нацрѣтъ само всичките си умствени сили да узнаютъ, защо князъ Бисмаркъ именно сега, а не по рано, имъ е открилъ тѣзи тайни, и какви цѣли преслѣдува той съ това открытие. Едни мислятъ, че защото той билъ ядовито нападнатъ отъ французската преса прѣзъ тържествата за посрещането на Руския Императоръ въ Франция, а други — че той искалъ да напакости на своя въсприемникъ, Графа Каприви, къмъ когото той читае особена умразата, съ това да разнебити създадения отъ

Въ 9 часа вечерятъ, правятъ обща молитва и въ 10 часа настъпва за тѣхъ покой.

При всичко, че това описание е прѣдставено in extenso, но то е достатъчно да установи de facto, че Английската школа високо цѣни едновременното и равномѣрно развитие на духа и тѣлото, и по таенъ начинъ тя намира въ себѣ си твърда опора въ съвременниятъ биологически изслѣдования.

Като говоримъ по горѣ за влиянието, което укажва на нашия духовенъ животъ единъ отъ физическите моменти — движението, — не ще е трудно да се поаѣрва и на другите физически дѣятели. Храната, температурата, съвѣтлината, въздуха и др. подобни, които сж сѫщо такива подържатели на нашия духовенъ животъ, и че най-голѣматата физическа и умственна дѣятелност на човѣка спрѣдъ проф. Лесгафта е възможна само тогава, когато всичките органи на неговото тѣло сж еднакво хармонично развити. Но ако това се приеме за истина, то очевидно е, че въ интереса на училищното дѣло е да се обрѣща доста голѣмо внимание върху *физическото развитие* на младото поколѣніе, съ което може да се постигне и посрѣдствената му задача — умственото развитие.

Ако се допустне извѣстна часть отъ врѣдно влияніе на училището върху здравието на учениците, то кои сж тия положителни данни, които би ни служили за основание да сѫдимъ относително степента на това врѣдно влияние? При пълната почти недостатъчностъ на училищата за непосрѣдственото и точното медицинско наблюдение, нѣма нищо за удивление, че въ тоя случаи и самите лъкари не ся ус-

нено троиственъ съюзъ, за да принуди отпослѣ императора Вилхелмъ да прибѣгне къмъ него за съѣтъ.

Каквото и да пише по този въпросъ пресата на троиствения съюзъ, намъ става ясно отъ постыдът на князъ Бисмаркъ и отъ тъзи на правителството на императора Вилхелмъ, че първия издава тайната съ знанието на второто и то въ такова време, когато французския народъ най-тържествено заявява своята симпатии спрѣмъ главата на руския народъ, Императора Николай II, само и само да скомпромитира съюзътъ на Русия съ Франция, за склоненето на когото сега цѣла Европа обвинява Герmania, а особено Пруссия, че не е умѣла да привлече Русия къмъ себе си, и да не я допусти да склони този съюзъ подъ влиянието на който тя дълго време ще се намира.

Политическиятъ свѣтъ въ Европа тѣзи дни е застъпъ съ възможния исходъ на борбата, която се води въ Съверо-американските Съединени Щати, за избиране новъ прѣдсѣдателъ на великата заатлантическа република, вместо сегашния — г. Кливеланд, мандата на когото истина прѣзъ Мартъ мѣсецъ идущата година. Тѣзи борби, както винаги, се води между кандидатите на дѣлътъ главни политически партии, на които се дѣлятъ отъ миналия още вѣкъ съвероамериканските избиратели, т. е. демократическата и републиканска.

Но този пътъ тя прѣдставлява единъ особенъ, всемиренъ — тий да кажемъ интересъ, какъто на да ли е имала нѣкога, защото кандидатите на борящите се страни се дѣлятъ по между си — не само по чисто вѣтрѣшни работи на републиката, тѣзи, или онази посока на която нѣма никакво влияние върху отношенията на Съединените Щати съ Европа, а почти исклучително върху терена на протекционизма или фритредреството, на поддръжане съществуващи златни еталонъ, или свободното съчене на срѣброто, — т. е. върху терена на едно бѫдъщъ финансово управление, което засигва интересите на всички свѣтъ.

Републиканците, които иматъ повече шансове за сполучка, поддръжатъ кандидатурата на познатия членъ на Вашингонския парламентъ, г. **Макъ-Кинлъ**, които поддръжда златния еталонъ и системата на протекционизъмъ, — а демократътъ — този на г. **Виляма Бриана**, които, въ противоположностъ на конкурента си, ратува за свободната търговия и неограниченото съчене на срѣбъри пари.

За настъ, бѫлгаритъ, които сме толкова далечъ отъ Америка и които се интересувамъ отъ нея само въ отношение на нейната земедѣлческа производителностъ, що тий усъщно и пагубно конкурира съ насъ на европейските търговци, — горната борба прѣдставлява не малъкъ интересъ макаръ и косвенъ, но крайно поучителенъ. Како земчовѣкъ въ внимание, какъ ние водимъ своите избирателни борби, какъ безучастно и индиферентно се отнасямъ къмъ своите гражданска правдии, които може да тѣче безназадно и най-послѣдния стражаринъ, — той рѣшилъ не може да се научди, когато слуша за начина, по който се водятъ агитации въ С.-Америка, когато чете, какъ свободолюбивите „ янки“ се борятъ по между си, какъ ревниво пазятъ тѣ своите най-малки правдии, какъ свободно прокарватъ въ държавния си животъ своите убѣждения и какъ сълънцето отпоръ даватъ на всѣки посѣгател на свободите си, — и то, не когато работата се касае до тѣхните основни закони, които тамъ никой **не смира** да наруши, а камо ли да заплаши, по до прокарването, или провалата на дѣлъ различни финансово системи, които, кол-

пѣли да събератъ пригоденъ материалъ въ тая пажнота и сжъвршенство, за каквото тѣ сж имали голѣмо желание, но при все това тѣ иматъ и достатъчно данни, доволно обширънъ материалъ, който може отчасти да услужи за съдѣнение по той въпросъ — къмъ изложението на които сме и намѣрени да прѣминемъ.

По напрѣдъ упомѣнахъ à propos за школната малокръжие и за тая школна анемия, която особено рѣдко се забѣлѣва у постграушия ученици въ школата. По статистич. данни на Axel' Key'атова болѣзнето състояние дѣйствително срѣща се най-често въ долниятъ класове на училището и достига въ него 15% — 16%, 18% отъ общето число на всички ученици.

Отъ другите болѣсти происхожданието на които ся припиша на училището, нѣма нито една, свржката съ школните занятия, когато би да биде изяснена съ такава положителностъ, както късоглѣдието между учениците. Още въ началото на настоящия вѣкъ ames Vere e забѣлѣжилъ че отъ 128 студенти въ Оксфорд. университетъ — 32 носели очела, когато пакъ между 1300 настанитъ отъ военниятъ училища имале е само 6 късоглѣди и между сѫддатътъ изъ 10000 нито единъ — подобни наблюдения били направени Szokalsku въ 1848 г. въ Парижъ. Отъ Jagera въ Виена прѣзъ 1861 и Rüte въ Лайпцигъ прѣзъ 1865 г.

кото сръджености и да сж, все пакъ почиват върху извѣстни политически **принципи** и економически **начала**, които у насъ нито се щънятъ, нито пазятъ.

Ще повѣрва ли български читател, че въ Чикато напр. неотдавна се е състояла единъ митингъ отъ 125,000 републиканци, които, следъ земание една резолюция въ полза на Макъ-Кинлея, сж направили едно демонстративно шествие предъ демократическия градски съдътъ, което шествие е траяло цѣли 5 часа, и при това — ни единъ скандалъ, ни едно смущение, ни една глава счупена. . .

Изобщо, гражданинъ на републиката напослѣдъкъ сж се предъали исключително на избирателна борба, и за тъзи цѣлъ сж си даже запустнали частните работи. Дюкинътъ, магазинътъ, банките сж затворени, — театътъ — празни. Всѣкъ е на улицата, на митинга, на събранието на свойтъ съпартизани, всѣкъ работи, както може и също може, за въстържествуването на неговите идеали, за поддържане и прокарване на своята кандидатура. И негритъ, и тѣ даже се занимаватъ съ политика!

Колко сме далечъ пие отъ американците, и колко малко признания има, че кога да е ще ги достигнемъ! . . .

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА.

— Съобщаватъ ни отъ достовѣрно място, че тѣзи дни тръгватъ отъ София по „ревизионни обиколки“ (?) г. г. министри: М. Маджаровъ, Т. Теодоровъ и Дръ К. Стоиловъ, — всѣкъ по своето „вѣдомство“. Ние изброяваме имената на г. г. министри: по хронологически редъ на тѣхното заминаване, защото, спорѣдъ което ни пишатъ изъ столицата, първи щѣлъ да тръгне г. Маджаровъ, а послѣдъ — г. Стоиловъ. Високите пажини щѣли да обикоятъ различни части на Княжество и щѣли да пажутъ по различни маршрути, но всичките щѣли да ощастливяватъ нашия градъ съ своето посещение, понеже се говоряло, че „народната партия“ тукъ, въ Руссе, имала най-голяма нужда да й се подигне духа и да й се спътятъ рѣдовете.

Надѣмъ се, че читателите сами се същатъ, какви именно „обиколки“ се събиратъ да правятъ пощенитъ български управници, въ навечерието на законодателните избори, и защо тѣ обличатъ тѣзи свои расходки въ костюма на иѣкакви „ревизии“, — да живѣе брашнения чува! — та иѣма да се спиратъ върху тѣзи страна на работата. Ще си позволимъ да забелѣжимъ само, че нашите русенски приятели напрасно се беспокоятъ за свободата на предстоящите избори, като си мислятъ, че тѣ ще бѫдѫтъ насилийски и стамболовски (!) Каква по-голяма гаранция за истински свободни избори? Троица министри идатъ да ни обѣщаатъ и усигурятъ свободата на изборите, прогламирана вече отъ висотата на Трона? Какво ни трѣбва по-вече?

Имаше право единъ приятелъ, като казваше вчера, че „на българина аслъ мжно може да му се угоди“.

Мислимъ да се повърнемъ.

— Освѣнъ горната и други иѣкои „насърдчителни“ мѣрки — които правителството е зело и зема, за гарантиране свободата на изборите, нека спомѣнемъ още и за неотколѣното отиване въ София на г. Г. Губидѣлникова, което отиване разно се коментира, даже въ срѣдата на правителственитъ хора. Г. Губидѣлниковъ не се е още завърналъ отъ пажуванието си, та членоветъ на „народната партия“ въ града ни, останали безъ инструкции отъ надлѣжното място, като че дѣйствително иматъ потреба отъ едно подпирание на духа.

— Съ голѣмо прискърбие се научаваме за смъртта на младата сѫпруга на нашия добъръ приятелъ, г. Никола Буровъ отъ Свищовъ, — смърть, колкото неочаквана, толкова и жестока.

Покойната се е поминала, слѣдъ като благополучно добила дѣте, отъ иѣкакви посълѣродни компликации, предизвикани, или непредвидени отъ мястните Свищовски доктори.

Починалата бѣ родена Ив. Теодорова и сестра на министра правосъдието, г. Т. Теодорова.

Пращаме нашите искрени съболѣзвания на опечалените семейства на г. г. Буровъ и Теодоровъ.

— Рассказватъ ни за една отъ подобенъ же родъ случаека, станала неотдавна и въ Руссе, благодарение на невниманието, или незнанието на г. Аргироулъ, русенски градски лѣкаръ. Поминала се е по сѫдия начинъ и жената на единъ мястенъ търговецъ, г. Д. Касабовъ.

Обрѣщаме вниманието на Почитаемото градско кметство върху тѣзи печална работа, а злочестия сѫпругъ на покойната съвѣтваме да се обрне къмъ прокурорския надзоръ.

ИЗЪ ВѢСТИЦИТЕ И СПИСАНИЯТА.

Завчера излѣзе 2-я брой на мястния ни събрать „Русенски Гласъ“, съдържащъ още иѣкакви хубави статии по растурянинето на камарата и другите „злоби на деня“, но и още иѣкакви „подмигвания“ въ една крива, спорѣдъ настъп., посока, която по неговите же думи, би трѣбало сега за сега поне, да се остави на страна.

Ние не обичаме да оставаме длѣжни комуто и да е отъ нашите събратия, та толкова по-малко бихме желали да не си платимъ „борча“ на „Русенски Гласъ“, който

колкото остро, толкова и несправедливо ни „бичува“ въ 2-я си брой, — но не правимъ това дѣесь, не защото не можемъ, или иѣмаме какво да кажемъ въ свое оправдание, а защото и ние, както и неговите редактори, съзнаваме, че „изъ предстоящите избори трѣба да се опълчи всичко либерално и напрѣдничаво противъ репрограмните консерватори“.

В. „Свободенъ Гражданинъ“, единъ отъ най-добри тѣ, спорѣдъ настъп., провинциални вѣстници, съобщава (брой 13) че по свѣдѣніята, които има отъ Руссе, най-сериозните русенски кандидати за народни представители били: г. г. Иванъ Вѣлиновъ, Дръ Стайковъ и Дръ Вачевъ.

Ние не сме въ състояние да подтвърдимъ още това съобщение на почтения ни Варненски събрать

„Народни Права“ ставатъ отзивъ на слѣдующето сенсаціонно извѣстие (брой 122).

„Въ града ни се говори, че г. Стоиловъ пакъ си билъ подалъ отставката. Главния мотивъ на тая отставка билъ, че съ това щѣлъ да се разрѣши висящия въпросъ за излизанието отъ министерството и отъ войската на полковникъ Петровъ“.

Блажени вѣрующи. . .

ПОСРѢДНИЧЕСКО КНИЖАРСКО БЮРО

на

Д. М. ЗЛАТЕВЪ, Руссе.

Въ посрѣдническото ми бюро се наричатъ разни книги и списания за проданъ: учебници, романы, повѣсти и др. и всички мѣстни и чуждестранни вѣстници и списания. Правя замѣна съ книжаритъ съ слѣдующите книги: Геройчески раскази отъ Абаза, въ прѣводъ отъ Капитанъ Марковъ, сѫщо и съ книгата Тригонометрия и Землемѣрия, (Робинсонова математическа серия), прѣводъ отъ Английски; и др.

За споразумение желающи да се адресиратъ до бюрото.

3—4

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКА БАНКА ВЪ ГР. РУССЕ

БАЛАНСЪ

На 30 Септември 1896 година

АКТИВЪ

Наличност въ кассата . . .	35106 28
Невнесенъ капиталъ . . .	7503480 —
Портфейлъ	3192250 06
Текущи сметки безлихвенни .	453462 44
Специални текущи сметки .	1511350 89
Преводи и акредитиви .	50000 40
Заеми срѣщу залогъ .	210164 40
Депозити на хранение .	83700 —
Общи разноски .	52526 72
Движими и недвижими имоти .	16117 40
Разни	37093 59
Всичко лева	
	13145252 18

Счетоводителъ: Т. АЛЕКСИЕВЪ.

Цензори:

H. Начевъ
Хр. Баларевъ
Н. Камбуровъ

ТИПО-ХРОМО-ЛИТОГРАФИЯТА

на

ДРОБНЯКЪ & КРЪСТЕВЪ ВЪ ГР. РУССЕ.

Пзвѣстява на всѣкого а особено на Господа Книжаритъ, че е приготвила стѣнни календари „България“ за 1897 год. изящно изработени съ 4 краски и украсенъ съ ликътъ на И. Ц. В. Прѣстолонаследника. Сѫщо е приготвила и отходящи календари за откъсване всѣкой денъ, съ старъ и новъ стилъ, изящно изработенъ съ 14 краски.

Въ книжни магазини на сѫщото завѣдение се фабрикуватъ тетрадки за красописание и упражнения, украсени съ литографирани корици, отъ най-чиста бѣла хартия съ цѣни на най-износни.

Изработка всѣкакви печатарски и литографически иѣща, чисто и изящно; особенно внимание обрѣща връхъ изработване акции на акционерните дружества, като до сега е изработила акции на повече отъ 20 дружества вкл. и ония на Българ. Търг. Банка въ тоя градъ. Образци веднага доставя на желающи.

3—5.